

**ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST
J. E. PURKYNĚ
Společnost soudního lékařství a soudní toxikologie**

Zápis ze schůze výboru Společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČSL JEP per rollam od 27. dubna do 4. října 2016

1) Schválení nových členů:

Mgr. Vladimír Halouzka, Ph.D., Ústav soudního lékařství a medicínského práva FN Olomouc

Přihláška byla schválena 15. 5. 2016

Pro: Vorel, Ondra, Hirt, Dvořák, Hejna, Beran, Vojtíšek, Staňková, Vitovjác, Sokol, Dvořáček

RNDr. Alena Jašková, Ústav soudního lékařství a medicínského práva FN Olomouc

Přihláška byla schválena 15. 5. 2016

Pro: Vorel, Ondra, Hirt, Dvořák, Hejna, Beran, Vojtíšek, Staňková, Vitovjác, Sokol, Dvořáček

- 2) Výbor vzal na vědomí zprávu předsedy o jednání na podvýboru Ústavně právního výboru týkajícího se návrhu nového zákona o znalcích. Viz příloha. Výbor doporučuje, aby se zástupci co nejširší znalecké obce obrátili v otázce odměn a podmínek znalců na premiéra.
- 3) Výbor vzal na vědomí odpověď předsedy a doc. Ondry na dotaz MZ ohledně průkazu NL. Viz příloha.
- 4) Výbor vzal na vědomí odpověď předsedy a doc. Ondry na dotaz Okresního soudu Brno – venkov ohledně limitů NL.

Doc. MUDr. František Vorel, CSc.
předseda, v. r.

Vážení přátelé,

v úterý 22. 9. 2016 jsem se zúčastnil jednání na podvýboru Ústavně právního výboru týkajícího se návrhu nového zákona o znalcích.

Z členů pětičlenného podvýboru byli přítomni prof. Válková jako předsedkyně a poslanec Ondráček, k závěru jednání se dostavil i poslanec Černochoch.

U jednání byli navíc členové Ústavně právního výboru poslanci Plíšek a Benda.

Za ministerstvo spravedlnosti byla zástupkyně náměstkyně pro legislativu JUDr.

Klára Cetlová a ředitelka legislativního odboru JUDr. Belloňová.

Za neformální skupinu znalců největších odvětví (strojírenství, doprava, ekonomika, stavebnictví a zdravotnictví) byl kromě mě doc. Vémola a Ing.

JUDr. Dufek.

Dále se zúčastnilo několik dalších znalců, představitel Unie obhájců Dr.

Nespala, zástupkyně Lékařské komory a státního zastupitelství.

Prof. Válková začala kritikou ministra, že se opět nedostavil a poslal náměstkyni náměstkyně.

Poslanec Ondráček navázal a zprostředkovaně vyzval pana ministra k rezignaci pro naprostou neschopnost.

Z vyjádření zástupců ministerstva vyplynulo, že ještě není definitivní návrh zákona do Vlády. Ten bude do 14 dní. Zpracovávají se požadavky profesních komor. Zejména jde o to, aby soudy mohly uzavřít veřejnoprávní smlouvy a přenést kontrolu znalců v oboru lékařství na Lékařskou komoru.

Pak v podstatě všichni, kdo hovořili, zkritizovali zákon pro zásadní nedostatky. Unie obhájců např. upozorňuje na zásah do ústavních práv (právo na obhajobu) - narušení mlčenlivosti - posudky vyžádané pro obhajobu budou v registru a bude veřejně přístupné, kdo si co objednal.

Poslanec Plíšek otevřel otázku, zda se nevrátit k jeho pozměňovacímu návrhu č. 697/2016, který je zatím zaparkován, protože se čekalo na vládní návrh.

Obecně se poslanci k návrhu zákona stavěli velmi negativně.

Můj příspěvek se týkal nepřijatelnosti návrhu novely tr. ř. vypouštějící požadavek dvou znalců provádějících soudní pitvu.

Začíná být zřejmé, že se zákon dostane do sněmovny nejdříve v listopadu a tudíž se v tomto volebním období nestihne. Důležité info je, že zákon chtějí projednávat v balíčku s dalším zákonem o tlumočnících (ten je zatím v připomínkovém řízení) a ještě jedním zákonem, který upraví všechny související právní předpisy.

Usnesení podvýboru doporučuje podstatné přepracování návrhu zákona včetně jeho principů.

Představitelé ministerstva zopakovali mantru - bez nového zákona a zprísnění postihu nebude navýšení odměn.

Pokud se týká dalšího postupu, navrhujeme jako představitelé největších znaleckých oborů obrátit se dopisem, eventuálně peticí na předsedu Vlády ve věci odměn. Podle našeho názoru hrozí kolaps znalecké činnosti. Co si o tom myslíte?

S přátelským pozdravem

František Vorel

Vážená paní magistro,

vyšetření návykových látek jiných než etanol v biologickém materiálu (dále BM), by se mělo provádět podle Metodického pokynu pro postup při toxikologickém vyšetření specifikovaných návykových látek v krvi a nebo v moči, který byl uveřejněn ve Věstníku MZd v roce 2012, částka 9 (viz. příloha). Z textu je zřejmé, že screeningové vyšetření (záchyt) návykových látek (dále NL) v moči popř. krvi má být prováděno **imunochemickými metodami, jejichž výsledky jsou pouze orientační**. Imunochemické screeningové metody jsou vhodné pro počáteční vyšetření, pro prvotní informaci o vzorku. Jsou cíleně zaměřené na záchyt vybraných skupin NL nejčastěji v moči. Tyto metody nerozlišují jednotlivé látky ve skupině návykových látek (amfetaminy, opioidy, kanabinoidy atd.), a tedy prokazují i neaktivní metabolity, nezaručují odlišení případných interferencí zcela jiných nepředpokládaných látek, ani nevylučují výskyt tzv. falešné positivity. V žádném případě nemají charakter kvantitativní (stanovení množství – koncentrace látky). Numerické výsledky z automatických analyzátorů odpovídají sumární blíže nespécifikované detekci a slouží jen vnitrolaboratorním účelům. Interpretují se pouze jako orientační nálezy, popř. suspektní skupinový nálezy. **Toto vyšetření je pak účtováno podle nacenění příslušného zdravotnického zařízení, a jelikož jde o relativně jednoduchou analýzu, není pro toto vyšetření vyžadován znalecký posudek.** Pro objektivní posouzení míry ovlivnění řidiče konkrétní NL s možnými vážnými dopady na jedince musí být nespécifický imunochemický záchyt NL potvrzen a upřesněn specifickou metodou, která je schopná jednotlivé NL ve vzorku rozlišit a jejich přítomnost ve vzorku jednoznačně prokázat. **Tato vyšetření se provádějí chromatografickými metodami, které jsou instrumentálně náročné, musí být validované a vyžadují mnohaleté praktické analytické zkušenosti pracovníků, přičemž výsledky vyšetření musí být obhajitelné a přezkoumatelné např. před soudem. Tyto podmínky splňují laboratoře uvedené v příloze. Vzhledem k těmto skutečnostem jsou tato vyšetření prováděna formou znaleckých posudků dle doporučení naší odborné společnosti.**

To, že screeningové vyšetření je pouze orientační a může být falešně pozitivní, dokládá i citace ze zápisu, který jste mi zaslala: „V praxi se ne zřídka vyskytují případy, kdy posudky obsahují negativní výsledky, a tím rostou neúměrně náklady obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.“ Z našich poznatků vyplývá, že falešně pozitivních screeningových vyšetření bývá kolem 8 %. Pokud by toxikologické laboratoře vydávaly screeningová vyšetření za prokazující užití a vliv návykové látky, asi 8 % řidičů by bylo postiženo neprávem.

Je pro mne jako předsedu odborné společnosti smutným zjištěním, že některá pracoviště nedodržovala výše uvedené postupy a vydávala výsledky, které se tvářily jako kvantitativní vyšetření (určení množství konkrétních NL v krvi). Pokud některá pracoviště prováděla regulérní kvantitativní vyšetření nikoli formou znaleckého posudku, měla příslušná vyšetření účtovat podle ceníku zdravotnických výkonů a služeb poskytovaných za přímou úhradu, což v případě GC-MS analýz (nejčastěji používaného vyšetření při kvantifikaci NL v BM) je kódem 92189 a 92191 v celkové hodnotě 4970 bodů. Tyto body odpovídají částce (při ceně bodu pro orgány státní správy 1,12 Kč) dokonce 5566,- Kč za jedno vyšetření. Pokud bychom použili tuto ekonomickou kalkulaci bez ohledu na výše uvedené důvody, proč naše odborná společnost prosazuje diskutovaná vyšetření formou ZP, pak by ceny za odborná vyjádření nebo pouze výsledky na formuláři (cca 5566,- Kč) mohly dosáhnout či dokonce předčít obvyklé ceny znaleckých posudků.

Závěrem musím konstatovat, že Společnost soudního lékařství a soudní toxikologie jednoznačně zastává názor, aby vyšetření koncentrace NL u řidičů bylo prováděno formou znaleckých posudků.

S pozdravem

doc. MUDr. František Vorel, CSc.

předseda

Společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie

České lékařské společnosti J. E. Purkyně

Soudnělékařské oddělení
Nemocnice České Budějovice, a.s.
tel. 387873400
mobil 602430152
DS t8xiukh

From: Vedralová Jarmila Mgr. [<mailto:Jarmila.Vedralova@mzcr.cz>]

Sent: Tuesday, September 20, 2016 10:03 AM

To: 'vorel@nemcb.cz'

Cc: Novotná Martina MUDr.; Jung Tomáš Ing, MBA

Subject: Žádost o stanovisko ke zjišťování návykových látek v krvi řidičů - posláno Petrovi Ondrovi

Vážený pane primáři,

na základě předešlého telefonického hovoru si Vás dovoluji požádat o vyjádření k následujícímu. Na Odbor zdravotních služeb se obrátila zástupkyně Svazu měst a obcí s žádostí o vyjádření se k problematice zjišťování návykových látek v krvi řidičů. Tato problematika byla projednávána na jednání Dopravní komise Svazu měst a obcí, ze kterého nám byly poskytnuty zápisy (postupujeme v příloze). Z těchto dokumentů vyplývá, že v roce 2016 došlo ke změně přístupu zdravotnických zařízení provádějících toxikologické vyšetření zjišťující přítomnost návykové látky v krvi řidičů.

Výňatek ze zápisu zaslání v příloze:

„Od ledna 2016 se situace změnila a většina řidičů naopak odběr biolog. materiálu (BM) neodmítne, jelikož v případě poskytnutí BM jim vzniká naděje na odložení věci či zastavení řízení. K tomu přispívá změněný přístup zdravotnických zařízení, zabývající se rozborem odebraných vzorků, která do protokolu již neuvádějí množství jednotlivé návykové látky, která byla zjištěna z odebraného vzorku krve při vyšetření řidiče. V této listině je nově pouze uváděno, zda jedna z pěti uvedených látek v tabulce byla pozitivní či nikoli. Tento výsledek bývá doplněn větou, cit.: „Uvedený výsledek skupinového imunochemického testu, není forenzně dostatečný, jedná se o nespecifickou odezvu přístroje“. Na podkladě takového závěru musí být ze strany správního orgánu dále přibrán znalec, který z uloženého vzorku krve zjišťuje, jaké množství konkrétní látky krev obsahovala. Ke každé zjištěné látce potom vypracovává znalecký posudek, který je po finanční stránce velice nákladný (cca 3 000 Kč). V praxi se ne zřídka vyskytují případy, kdy posudky obsahují negativní výsledky a tím rostou neúměrně náklady obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Výše uvedený postup je neekonomický a zbytečně zdlouhavý, jelikož na prokázání návykové látky se provádí dva rozbor biologického materiálu, a to nejprve orientační a poté rozbor znalcem na konkrétní látku. Finanční náklady rovněž stoupají s ukládáním a skladováním odebraných vzorků. Z výše uvedených důvodů navrhuje, aby byl proces zjišťování hodnot jednotlivých látek vrácen do původního procesu tak, aby byly do protokolu uváděny skutečné naměřené hodnoty, jak tomu v minulosti bylo, případně aby označení u jednotlivé látky výrazem „pozitivní“ byla garantována minimální hodnota, která byla stanovena v tabulce NV č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejich dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou.“

Vážený pane primáři, z dokumentů uveřejněných na stránkách České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie, konkrétně stanoviska výboru společnosti ze dne 22. dubna 2015, vyplývá, že výbor u vyšetření koncentrace návykových látek u řidičů považuje za nesprávnou praxi uvádění pouze odborného vyjádření či dokonce pouze výsledku na formuláři a nikoliv znaleckého posudku.

V návaznosti na všechny výše uvedené skutečnosti si Vás dovoluujeme požádat o stanovisko a návrh řešení, a to zejména s ohledem na rozdílný přístup dotčených zdravotnických zařízení do roku 2015 a nyní.

Děkuji a přeji příjemný den,
Jarmila Vedralová

Mgr. Jarmila Vedralová

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor zdravotních služeb
Oddělení zdravotních programů
Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2
tel./fax: +420 224 972 583
gsm: 737 204 967

Česká republika – Okresní soud Brno-venkov

Polní 994/39, 608 04 Brno, tel. (podatelna) 546 540 541, fax 546 576 011
email: podatelna@osoud.brnv.justice.cz ID datové schránky:w7wabin

naše spisová značka: 2T 22/2016, 2T 64/2016

Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie České lékařské společnosti
J. E. Purkyně

Lékařský dům
Sokolská 490/31
120 00 Praha 2

posuzování řidičů ovlivněných návykovými látkami

Vážená učená společnosti, vážené dámy a pánové,

obracím se na Vás s žádostí o stanovisko k problematice posuzování řidičů motorových vozidel ovlivněných návykovými látkami.

Rozhodovací praxe soudů v trestním řízení, v němž byla projednávána otázka ovlivnění řidičů motorových vozidel jinými návykovými látkami než alkoholem (tedy obvinění řidiče ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku), je od konce roku 2014 významně ovlivněna znaleckým posudkem Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 8. 12. 2014, který významně jinak stanovil koncentrační meze návykových látek v krevním vzorku řidiče oproti stanovisku Vaší společnosti.

Předpokládám, že výše zmíněný znalecký posudek je Vaší společnosti již znám, pro jistotu Vám ho v kopii zasílám). Jen pro názornost uvádím, že zatímco podle odborného stanoviska Vaší společnosti, jež se promítlo i do nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, v případě tzv. marihuany (9-THC) se řidič pokládá za ovlivněného návykovou látkou při dosažení arbitrárně dané koncentrační meze **2 ng/ml** v krvi, podle zmíněného znaleckého posudku jde o hranici **nad 10 ng/ml**, u tzv. pervitinu (metamfetamin) jde dle Vaší společnosti o hranici **25 ng/ml**, podle znaleckého posudku jde o hranici **nad 200 ng/ml**.

Dovoluji si tedy požádat Vaši ctěnou společnost o zaujetí stanoviska k této otázce (k rozdílu mezi odborným stanoviskem Vaší společnosti a znaleckým posudkem Psychiatrické nemocnice Bohnice). V této souvislosti by mě také zajímalo, jak byly Vámi prezentované meze vyjmenovaných návykových látek stanoveny, tedy v tom smyslu, jaká shoda (zda jednomyslná, převážně většinová, většinová, etc.) na těchto mezích panovala, na jakém fóru byly tyto meze stanoveny (tedy kolik odborníků se na nich shodlo), apod. Též prosím o sdělení, zda Vaše společnost chystá případně změnu svého odborného stanoviska.

Dovoluji si upozornit na to, že trestní zákoník volá k odpovědnosti toho, kdo vykonává **ve stavu vylučujícím způsobilost**, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku. Ve zmíněném nařízení vlády č. 41/2014 Sb., jakož i ve stanovisku Vaší společ-

nosti, se mluví o **ovlivnění řidiče návykovou látkou**. Osobně cítím jistý významový rozdíl mezi ovlivněním a vyloučenou způsobilostí. Proto prosím též o vyjádření k této otázce.

Děkuji Vám za odpověď. Dovoluji si požádat, aby, s ohledem na požadavek rychlosti trestního řízení, bylo stanovisko Vaší slovní společnosti soudu sděleno do 30 dnů.

Obdobný dotaz adresuji také Psychiatrické společnosti České lékařské společnosti J.E. Purkyně.

V dokonalé úctě

Brno 1. září 2016

Mgr. Dušan Beránek
soudce

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST
J. E. PURKYNĚ
Společnost soudního lékařství a soudní toxikologie

Okresní soud Brno–venkov
Mgr. Dušan Beránek
Polní 994/39
608 04 Brno

V Českých Budějovicích dne 26. 9. 2016

Vážený pane magistře,

cestou České lékařské společnosti J. E. Purkyně jsem obdržel Vaši žádost o stanovisko k problematice posuzování řidičů motorových vozidel ovlivněných návykovými látkami. Přílohou je znalecký posudek Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 8. 12. 2014, o kterém jste se vyjádřil, že „významně jinak stanovil koncentrační meze návykových látek v krevním vzorku řidiče oproti stanovisku vaší společnosti“, neboť „zatímco podle odborného stanoviska Vaší společnosti, které se promítlo i do nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, v případě tzv. marihuany (9-THC) se řidič pokládá za ovlivněného návykovou látkou při dosažení arbitrálně dané koncentrační meze 2 ng/ml v krvi, podle zmíněného znaleckého posudku jde o hranici nad 10 ng/ml, u tzv. pervitinu (metamfetamin) jde dle Vaší společnosti o hranici 25 ng/ml, podle znaleckého posudku jde o hranici nad 200 ng/ml.

Tento rozpor je však pouze zdánlivý. Zmiňované nařízení vlády stanovuje limity návykových látek v krevním vzorku řidiče, při jejichž dosažení se řidič považuje za ovlivněného touto návykovou látkou. Koncentrace, které jsou uvedeny ve znaleckém posudku Psychiatrické nemocnice v Bohnicích, však vylučují způsobilost řidiče vykonávat danou činnost, tj. řízení motorového vozidla. Pokud bychom připodobnili tento rozdíl k hodnotám akceptovaným pro etanol (alkohol), pak limity v nařízení vlády by odpovídaly 0,21 g/kg alkoholu a limity uváděné v psychiatrickém posudku by odpovídaly 1 g/kg etanolu.

Limity uváděné ve stanovisku naší společnosti a v nařízení vlády byly stanoveny na základě široké diskuse mezi členy, zejména toxikology naší společnosti. Stanovisko poté schválil výbor odborné společnosti. Shoda byla velkou většinou, nikdo z členů nebyl proti. Společnost nechystá změnu svého odborného stanoviska.

V úctě

doc. MUDr. František Vorel, CSc.
předseda Společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie
České lékařské společnosti J. E. Purkyně